

faktiske dekommissionering være betinget af løbende myndighedsgodkendelse, jf. også afsnit 8.

Omkring miljølovgivningen har udvalget tilsluttet sig, at dekommissioneringen er omfattet af VVM-pligt. For yderligere beskrivelse af denne lovgivning henvises til afsnit 12.

5. Internationale forpligtelser i forhold til en dekommissionering

Dekommissioneringen af de nukleare anlæg på Risø skal naturligvis ske inden for rammerne af eksisterende internationale forpligtelser. Det nukleare område er reguleret i en række internationale fora og er også genstand for forskellige internationale anbefalinger m.v. Om end sidstnævnte ikke i retlig forstand er bindende, har både Risø/DD og COWI-konsortiet understreget betydningen af en efterlevelse af de internationale principper.

Neden for er herefter givet eksempler på centrale internationale forpligtelser og anbefalinger af relevans for dekommissioneringen.

5.1. I regi af EU

Traktaten om oprettelse af Det Europæiske Atomenergifællesskab (EURATOM)

EURATOM-traktaten trådte i kraft i 1958 på et tidspunkt, hvor den fredelige udnyttelse af nuklear energi stod højt på den internationale dagsorden. Ønsket var bl.a. at sikre grundlæggende normer inden for f.eks. sundhedskontrol. Det har f.eks. givet sig udslag i notifikationsproceduren i traktatens artikel 37.¹⁾ I medfør heraf skal hver medlemsstat forsyne EU-kommissionen med alle almindelige oplysninger vedrørende planer om bortskaffelse af radioaktivt spild i enhver form, for at man kan vurdere enhver plans eventuelle indvirkning på en anden medlemsstats territorium. Redegørelsen skal således bl.a. indeholde vurderinger af strålingsdoserne til den nærmeste befolkning i et naboland fra forventede driftsudslip af radioaktive stoffer til atmosfæren.

Statens Institut for Strålehygiejne under Sundhedsstyrelsen har i Danmark ansvaret for udarbejdelsen af ovennævnte artikel 37-redegørelse. En redegørelse forventes sendt til EU-kommissionen primo 2003.

Rådsdirektiv 96/29/EURATOM om fastsættelse af befolkningens og arbejdstagernes sundhed mod de farer, som er forbundet med ioniserende stråling (strålingsbeskyttelsesdirektivet)

EURATOM-traktaten forudsætter, at man udsteder yderligere retsakter som udbygning af traktatens

grundlæggende principper. EU udsteder derfor direktiver, som udarbejdes med støtte i anbefalinger fra Den Internationale Kommission for Strålingsbeskyttelse (ICRP) og Den Internationale Kommission for Strålingsenheder og Målinger (ICRU) - to uafhængige ekspertkommissioner - senest ved ovennævnte strålingsbeskyttelsesdirektiv. Direktivet er i Danmark blevet implementeret bl.a. ved Sundhedsstyrelsens bekendtgørelse nr. 823 af 31. oktober 1997 om dosisgrænser for ioniserende stoffer og Indenrigs- og Sundhedsministeriets bekendtgørelse nr. 192 af 2. april 2002 om undtagelsesregler fra lov om brug m.v. af radioaktive stoffer.

EU-kommissionens forslag til fællesordning for nuklear sikkerhed og forsyningsikkerhed (COM 2002, med bilag)

EU-kommissionen vedtog d. 6. november 2002 en meddelelse indeholdende foranstaltninger inden for rammerne af EURATOM-traktaten, som sigter mod gennemføre en fællesskabsordning for nuklear sikkerhed og styrkelse af forsyningsikkerheden. Meddelelsen ventes bl.a. ledsaget af to direktivudkast om sikkerhed og håndtering af radioaktivt affald. Der er endnu ikke tale om officielle forslag fra EU-kommissionen til Rådet. Materialet kan i sin nuværende form findes på http://europa.eu.int/comm/energy/nuclear/new_package.htm

De to udkast til direktivforslag er baseret på EURATOM-traktatens artikel 31. I denne artikel er det fastsat, at kommissionen udarbejder grundlæggende normer for strålingsbeskyttelse, efter indstilling fra en gruppe personer udpeget af Det Videnskabelige og Tekniske Udvalg blandt medlemsstaternes videnskabelige eksperter og efter udtalelse fra Det Økonomiske og Sociale Udvalg. Når forslagene er forelagt Rådet, vedtager Rådet normerne med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet. Der er således kun tale om udkast til direktiver, som kan ændres meget under behandlingen i EU.

Meddelelsen og udkastene til direktivforslag omhandler som nævnt bl.a. sikkerheden i nukleare anlæg i drift eller under dekommissionering samt håndtering af radioaktivt affald. Det kan derfor ikke udelukkes, at en vedtagelse af direktivforslag på dette område kan have relevans for dekommissioneringen af de nukleare anlæg på Risø. En analyse baseret på disse meget tidlige udkast til direktiver i relation til den konkrete sag viser imidlertid, at der gennemgående er tale om videreførelse af internationalt anerkendte principper for nuklear sikkerhed. Principper, som projektet under alle omstændigheder forudsættes gennemført med re-